

Paul 'Udechoo 'Udustl'us Timothy Ts'ó K'eyanguz-i

Paul Timothy hadih yúlhni

1 ¹Si Paul si cha Sizi Gri ba whel'a'-un 'ust'oh. Yak'usda, neulhyis-un, 'en ooghuni gha whe whel'a'-un susdli'. 'Ink'ez neMoodihti Sizi Gri oot'aniuznintan-un, 'en cha ooghuni gha whel'a'-un susdli.

²Timothy ts'un be 'alha' hoont'oh-i 'i gha soo sye' inli. 'Ink'ez ndi 'udustl'us nts'o t'l'as'aih-i, Yak'usda neBá 'ink'ez Sizi Gri neMoodihti, 'en gha ye unzoo-i cha, be ugha te'nudzun-i cha, 'ink'ez be nedzi doghel-i cha, 'i ont'e' hukwa' nuszun.

Khuni whuts'it-i whuch'a khondle'

³Macedonia yun k'ut ts'u tisyá whe keyoh Ephesus 'et nenyunusti. Soo cho 'ut'en utalh'elh huba mba must'i. Whute, 'et za sinda. Daja nyudasni', 'et doo cha za nyudutasnelh, soo khuni ulhtus-i be whulohne dune whuts'it be dune hubohodoolh'eh 'et whuch'a.

⁴'Enne 'udada' buba 'alha' yint'oh, 'ink'ez lhelhdun butsoða'ne buba 'alha' hoont'oh-un. Ndoohoont'oh huwa hukwa lhdulhyoh 'uhudutni. 'Aw Yak'usda be 'ut'en k'oh iloh 'uhoont'oh. Be 'alha' hoont'oh-i Yak'usda negha inin'ai-i, 'i gha 'on nus ts'inzoo 'et huwa.

⁵Budzi lhditsun, 'ink'ez buyo ts'e oogha t'ets'oninzun-i^a unzoo-i be cha, 'ink'ez 'i be buba 'alha' hot'e' cha, 'et whuz un'a lhk'ehootsi'. 'Et wheni ndi khuni Yak'usda netl'aídan'ai.

⁶'Et whulohne 'ants'i iloh ts'e whehanya. 'Et huwa tank'us 'uhuja 'ink'ez lahoot'oh-un howu yahalhduk.

---

a 1:5 Ndi khuni, 'Neyo ts'e oogha t'ets'oninzun-i,' 'i hoonli ts'ih'un un'a k'us tank'us 'úhoont'oh-un, 'i gha t'ets'oninzun, ts'utni whe' ts'utni.

⁷Ndunne Moses be 'udustl'us k'ut 'uk'unusguz-i hubodutilh'eh hukwa' huninzun 'ink'ez daja hutni-un, 'aw t'ehonuszun 'et hoontsi'i 'alha' hoont'oh hutni.

⁸'Et hoontsi'i t'ets'oninzun Moses be 'udustl'us 'uk'uneyuzguz-i mbene la soo ts'ih'un un'a hiye 'ut'en te, 'enne buba yinzoo.

⁹Ndi Moses be 'udustl'us 'uk'uneyuzguz-i 'aw dune ts'ih'un 'unt'ohne ba lhe'it'oh 'et cha t'ets'oninzun. 'Ink'ez nja dunt'ohne, 'enne buba' yilya mbene la 'i k'uneyuzuzne cha, ndi khuni netl'adilts'ut-i 'aw hik'unulhe'it'elne cha, budzi dutsunne cha, lubeshi 'ulh'enne cha, mbe la Yak'usda ghudlohne cha, ooze hoontsi'ne cha, mbene la duloo, dubáke ughanne, 'enne cha, dune ughanne, 'enne cha,

¹⁰ts'ekoo k'us dune bulh ninta' 'ut'ihne, 'enne ts'iyawh, whulohne dune dudulh dune ts'un bubeni untsi'ne cha, dune 'ulhnane cha, whuts'itne cha, dich'oh dughuni k'unuyuzne cha, 'et ndunt'ohne dune, 'enne ndi Moses be 'udustl'us buba' yilya. Yak'usda ooghuni unzoo-i, 'i ts'iyaitsuk unzoo whe dune whubodulh'eh. 'Et 'udun huwa ts'ih'un khuni huyodil'e'-i, 'i hich'az ditni de, 'enne cha buba' yilya.

¹¹Ndi khuni unzoo-i 'uk'enus diziti', 'ink'ez Yak'usda za unzoo-un, 'en ghun za 'unt'oh. 'Et si st'aninintan whe stl'aidan'ai.

Yak'usda ye unzoo-i, 'i gha uzdólhti'

¹²Christ, Sizi ts'utni-un, 'en neMoodihti 'en st'aninintan whe ustus sulhtsi 'ink'ez de 'ut'en k'oh ooba' tist'elh-un, 'et stl'ahon'ai, 'et huwa 'en ts'un musi dusni.

¹³Niz de haoodanzut Yak'usda ch'az dasni 'ink'ez ooba 'alha' hoont'ohne, 'enne dzoh nubuzusde. Ts'iyanne ba dzoh 'udusni inle'. 'Et hoontsi'i 'aw hoonli t'oonuzuszun-un, sba 'alha' lhe'hoot'oh 'et huwa 'ist'en, 'et hoontsi'i sgha te'duninzin.

¹⁴'Et neMoodihti ye sts'un unzoo-i tube lhai cho whe 'unt'oh, 'ink'ez Christ, Sizi ts'utni-un, 'en ye sk'entsi'-i, be 'alha' hoont'oh-i, 'i cha 'en bulh 'uhoont'oh.

¹⁵Ndi khuni be nyulh yasduk-i, 'i 'alha' 'unt'oh 'ink'ez 'i soo ts'iyawh oot'aninintan, 'et ndutni: Christ, Sizi ts'utni-un, 'en ndi yun k'uz nusiya lubeshi 'ulh'enne bubutilhyih 'et wheni, 'ink'ez si 'uk'enus dune untsi'-un usdli inle'.

¹⁶'Et hoontsi'i Sizi Gri, 'en sa' whuts'un whuts'ulhditni whe whuba sulh'ih. 'Et 'ink'ez 'en ba 'udechoo 'oh tene'ust'en-un oosdle'. 'Et huwa sgha te'ninzin. Mbene la 'awet nilhdukw buba 'alha' yint'oh whe 'ilhiz hukhutinalh-un hotit'elh, 'enne whubunilhtan-un usdli.

¹⁷'Et 'andit mbe la 'ilhiz wheni whulerwe unli-un, 'en ba ts'odilhti'. 'En 'uk'enus diziti'-un unli. 'En 'unt'oh dalhtisa 'ink'ez 'aw ts'oo'en ait'oh. 'En za Yak'usda whunih-un unli. 'En 'ilhiz wheni ba ts'odilhti'-un uztileh. 'Et ndo honeh.

Netsudule soo cho be óonyaih

¹⁸Timothy sye' inli. Di khuni ulhtus-i Yak'usda be nus hoo'enne, 'uda' nghu yahalhdud inle', 'et si cha whuz un'a ntl'ahoos'ai. 'I be si netsudule ch'a ts'ih'un un'a bube óonyaih.

¹⁹Be 'alha' hoont'oh-i 'ink'ez nyo ts'e oogha t'ets'oninzun-i ndi 'ut'en eni, 'i be soo ubontun. Whulohne ndai la bubeni toh yudiz'ai-i, 'i ts'iyawh hukwa lhe'hunizun. 'Et huwa be buba 'alha' 'uhoont'oh-i ninta' honilh'en.

²⁰Ndunne Hymenaeus 'ink'ez Alexander 'enne duhulya. 'Enne Yak'usda ch'az yahalhdud. 'Et t'ehonozin ndulhuhoost'en ha, 'et huwa Satan^b t'l'abisti inle'. Ts'iyanne ba tenadondli

2 ¹'Et huwa soo cho nyudusni, 'udechoo Yak'usda ts'un ts'iyanne buba oots'u tedindli, 'et la bula 'ooneh. 'Ink'ez hukwa' ninzun k'un'a la 'et whuz un'a bula tit'elh, 'ink'ez Yak'usda ts'un musi dini.

²Lerwene cha 'ink'ez ts'iyawh neando 'ududildzonne cha buba tenadindli. 'Et de la t'ezdusni 'ink'ez nedzi doghel whe ndi yun k'ut uzdolts'i'. 'Et whuz un'a Yak'usda ba ndi yun k'ut uzdolts'i' 'ink'ez ts'iyanne ba ts'inzoo oole'.

³'Et whuz un'a yinka uzdilhts'i-un, 'et hoonzoo whe' hoont'oh 'ink'ez Yak'usda neulhyis-un whuz un'a neba hukwa' ninzun.

⁴'En 'unt'oh ts'iyanne butilhyih hukwa' ninzun 'ink'ez khuni 'alha' 'unt'oh-i t'ehinoozeh ha.

⁵Yak'usda 'ilhoghun za unli. Yak'usda 'ink'ez ndi yun k'ut dilhts'ine hubulheguz 'ilhoghun buba yalhduk-un za unli, nyoon dune Christ, Sizi ts'utni-un, 'en 'unt'oh.

⁶Wheni ts'iyawh nenaootakulh ha but'l'a' dudilti. Ndet la whusahoolts'ut-un soo 'et 'uja, ts'iyanne whunilhtan 'et whuz un'a.

⁷'Et wheni Yak'usda utahasalhti whel'a'-un tisdleh ha 'ink'ez ooba yatisduk. Si 'utisnelh 'udun yun k'ut whut'enne be 'alha' hoont'oh-i 'ink'ez khuni 'alha' 'unt'oh-i cha 'et whúbuntistun ha. 'Et Christ oonalh daja dusni 'alha' 'unt'oh-i be' dusni, 'aw lhozusts'it.

Dune 'ink'ez ts'ekoo mbene la ooba 'alha' hoont'ohne Yak'usda ba 'ilhunhodulh-un dahutit'elh-un

⁸'Et 'awet ndi yun k'ut ndulcho whe dunene tenahudoodli. 'Et huwa bula hoonliyaz lubeshi ooghu hooloh whe dodolni. 'Aw huske bubeni toh hooloh 'ink'ez buba nawh lhe'host'e' whe tenahudoodli. 'Et whuz un'a sdzi ndulcho-i be 'enne buba hukwa' nuszun.

⁹'Ink'ez whuz un'a ts'ekoo 'enne cha ts'ih'un un'a whe soo nahudoot'ih. Huwhunih hukw'un'a soo hudoot'e', buyust'e ts'iyawh ook'e 'uzdla

b 1:20 Ndun Satan 'en netsudule unli.

hukw'un'a. Ditsigha' lhat te cho nahídoolhtsi' junih. K'us gold, k'us kw'usul nehídilya-i, k'us naih 'on nus dizti'-i, 'et ndóohoont'oh-un 'et huwa whulohne dune tank'us hunint'i, 'et huwa 'utni,

¹⁰'et hoontsi' ts'ekoo, mbene la Yak'usda ts'un teni nilhdzunne, 'enne 'ut'en unzoo-i 'uhutilh'elh, 'i be, 'et whuz un'a ts'ekoo soo ot'enne hutileh.

¹¹'Et ts'ekoo dune butl'a' hududoolyelh 'ink'ez t'ehudusnih whe soo cho Yak'usda ooghuni huyodool'eh.

¹²'Et ts'eke 'aw dune hodoolh'eh ha, 'ink'ez yumoodih oole' ha ootl'alhuwhus'al. 'Ink'ez 'ants'i t'edoosnih huba' hoont'oh.

¹³Yak'usda Adam 'en cho 'uyinla, 'et hukw'elh'az Eve inla 'et huwa.

¹⁴'Ink'ez Adam 'aw nalhni't'oh, k'us nyoon ts'eke 'en nainan'a 'ink'ez tank'us 'uja.

¹⁵'Et hoontsi' ts'ekoo ts'ih'un un'a dudeni be khuhudli whe be 'alha' hoont'oh-i hut'i, Yak'usda k'ehintsi' cha, 'ink'ez buyust'e lubeshi ooghu hooloh de, 'et za ndihint'oh de, buyaz whulhah te hudutijih.

Yak'usda ba huwunli-un, 'et diz un'a dune oole' huba' hoont'oh

3 ¹Ndi khuni oot'aniuznintan-i 'et ndutni: Mbe la Yak'usda ba huwunli-un tileh hukwa' ninzun de, 'et de 'en 'ut'en unzoo-i 'utilh'elh hukwa' ninzun whe 'unt'oh.

²'Ink'ez Yak'usda ba huwunli-un, 'aw dune hoonli whe tank'us lhe'oost'e'. 'Ilhoghun za oo'at oole'. Duba whutnih. Ts'ih'un ni nizulh. Dune yoh dalih. Soo dune hodulh'eh-un unli,

³'ink'ez ts'ekoo too' 'i cha ha dalhatni. 'Aw khun lhonulhch'e cha 'unt'oh. 'Aw sooneya ha dalhatni. Dune dach'e nulhe'ust'en. Dune dulhyoh lhe'dusnih. 'Uyoonne dune ch'e' ha lhe'nizun.

⁴Ts'ih'un un'a duyoh dilhts'ine bughole' 'ink'ez dich'oh duduzkeh, 'enne cha dich'oh budzi be hik'une' 'ut'en uboolhtselh.

⁵'Et ts'ih'un un'a duyoh dilhts'ine bughunli 'aw t'eeonuzun de, 'et de nts'en'a Yak'usda ba 'ilhunaoodulhne bughu tileh?

⁶'Aw 'andit ooba 'alha' hooja-un iloh 'oot'e'. Doo ka si ut'udilti'-un oole', 'ink'ez netsudule be ba nahisda-i, 'et doo ka la didut cha whuz un'a 'ooneh.

⁷'Ink'ez cha mbene la ooba 'alha' lhe'hoot'ohne, 'enne cha soo highu yaoolhduk, doo ka si tank'us 'uja 'ink'ez netsudule yoolhgooh.

Yak'usda ba ne'út'en-un, 'et nts'en'a dune tileh

⁸Whuz un'a za Yak'usda ba ne'út'en hukwa 'ut'enne, 'enne Yak'usda buba dóti'. 'Aw nanki bughuni lhiloh. 'Aw ts'ekoo too' 'i cha ka dalhatni, 'ink'ez 'aw sooneya cha ka dálhatnih.

⁹'Et whe' hoont'oh hooyoh-un, be neba 'alha' whutat'elh 'i bulh, buyo ts'e oogha t'ets'oninzun-i, soo ootsun hooloh 'et hahotun.

¹⁰ 'Et hoonts'i ndunne Yak'usda ba ne'út'enne, 'udechoo soo cho dune t'ebunoozeh 'ink'ez 'aw hoonliyaz whe hik'eho'alh-un hooloh de, 'et de Yak'usda ba ne'tit'en.

¹¹ Whuz un'a za ts'ekoo 'enne cha Yak'usda buba dóti, 'uyoonne ch'az yalhoohoolhduk, duba whutnihne hoole!, 'et huwa ts'iyantsuk whe but'aniuznootan ha.

¹² 'Ink'ez ndunne Yak'usda ba ne'út'enne, 'enne cha 'ilhoghun za oo'at oole!. Dich'oh duduzkeh 'ink'ez duyoh dilhts'ine cha ts'iyawh whe ts'ih'un un'a bughole! huba' hoont'oh.

¹³ Mbe la soo Yak'usda ba ne'ust'enne, 'enne 'uyoonne toh soo cho Yak'usda ba hooyin, 'ink'ez Christ, Sizi ts'utni-un, 'en ye 'alha' 'unt'oh-i, 'aw whelhnijut whe 'i ghun 'uyoonne bulh yaoolhduk.

Hooncha whe' hoont'oh hooyoh-un

¹⁴ 'Awet nilhdukw nts'un tisyalh hukwa' nuszun 'et hoonts'i nts'o k'e'usges.

¹⁵ 'Et hoonts'i sa'yaz ne'zust'en de, 'et de la ndi 'udustl'us 'i gha la t'eeononzin whe Yak'usda ooyoh dahutit'elh-un. Mbe la Yak'usda gha 'ilhodulhne, 'enne Yak'usda khuna-un ooyoh hinli whe' hint'oh. N dunne 'ilhunaoodulhne ndi khuni 'alha' 'unt'oh-i be highunli 'ink'ez ts'ih'un un'a highu yalhduk.

¹⁶ 'Ink'ez 'aw huwun lhdulhyoh lhe'ts'udusnih whe Yak'usda ba ndi yun k'ut uzdolts'i! ha, 'et hooncha whe' hoont'oh. 'Et Yak'usda dich'oh dune sulii! 'et whe whubunilhtan. Ndoni ts'ih'un 'unt'oh unli yulhni. Lizasne huyan'en. 'Udun yun k'ut whut'enne, 'en ghun whulh 'uhudants'o. Ndi yun k'ut whut'enne, 'en ooghun ooba 'alha' yint'oh sulii, 'ink'ez yak'uz ts'e huhoont'i! whe danahinilhti.

Whuch'a nahusdilh whutáleh-un

4 ¹ 'Et 'awet Ndoni soo ts'ih'un un'a ts'et gaih yalhduk whe ndutni, k'at le ntsi'-i nududehne whulohne dune nabunti'ah. 'Et huwa ndet la whubodutilh'eh-un, 'et za huhootuzalhts'ilh. 'Ink'ez ndi be 'alha' hoont'oh-i, 'i hila dutitnih whe' hoont'oh.

² N dunne duba na'udzoo' whe whuts'it-i be za yahalhdruk. 'Et buyo ts'e oogha t'ets'oninzun-i 'ants'i kwun be k'eyiguz le'hut'ih.

³ Lhghu dutalhts'ilh-un, 'et cha whuch'a hontayoot, 'ink'ez whulohkhi t'alh-i, 'i cha hich'a buntáyulh. 'Et hoonts'i mbene la ooba 'alha' hoont'ohne 'ink'ez khuni 'alha' 'unt'oh-i t'eininzunne, 'enne hika' ninzun-i ts'iyawh huyoo'alh huba' hoont'oh, Yak'usda 'uyinla 'et huwa. 'Et 'udechoo ndi t'alh-i ha Yak'usda ts'un musi hudooni! 'ink'ez huyoo'alh.

⁴ Yak'usda 'uyinla-i, 'i ts'iyawh 'uzoo' whe 'unt'oh, 'ink'ez ookwa lhe'ts'unooszin junih. 'Et huwa Yak'usda ts'un musi ts'utni 'ink'ez ts'oo'alh.

⁵Yak'usda ooghuni 'ink'ez tenadudli bulh 'i be neba unzoo ulhieh whe ts'u'alh.

Sizi Gri ba soo ne'ut'en-un onle'

⁶Lhulhutsinke unline, 'enne Yak'usda ghun hubodilh'eh de, 'et de la Sizi Gri ba soo ne'út'en-un tanleh. 'Ink'ez ndi khuni be 'alha' hoont'oh-i, 'i ghun t'eoonanzin, 'ink'ez 'i soo cho ook'une' zint'en.

⁷'Et hoonts'i khuni lhizoo'-i, 'ink'ez lait'oh-i khuni, 'i oozólhts'ai' junih! K'us Yak'usda ba ndi yun k'ut uzdolts'i' ha, 'i be ilhtus onle'.

⁸'Et neyust'e ba ne'uzdunuldze' te, 'atsul za neba hootazoo', 'et hoonts'i Yak'usda ba ndi yun k'ut uzdolts'i' ha, 'et ts'iyantsuk whe whudízi'. 'I gha la ndi yun k'ut uzdilhts'i-un nela' 'ewhudutit'elh 'ink'ez yak'uz neztiyalh de wheni 'et cha nela' 'ewhudutanelh.

⁹Ndi khuni be nyulh yasduk-i, 'i oot'anínontan 'ink'ez itálhchulh huba soo 'uldzoo' whe 'unt'oh.

¹⁰'Et wheni 'uts'uten 'ink'ez hukw'elha dzóh nuts'udeh. Yak'usda khunan-un, 'en oot'aniuznitan 'et huwa. 'En ts'iyanne butilhyis hukwa' ninzun, mbene la yuba 'alha' yint'ohne, 'enne soo ubulhyis.

Yak'usda ba ne'int'en-un, soo cho howinli

¹¹'Et ndi khuni ntl'adis'ai-i, 'i be 'uyoonne khuni ulhtus-i be whubodutalh'eh.

¹²Chilh inli hoonts'i 'uyoonne ba 'ants'i onle' junih. K'us ooba 'alha' hoont'ohne, nyun nyuhunilh'en de, 'et huwa huhodool'eh. Ndai khuni be yailhduk-i, nts'en'a la ndi yun k'ut sinda, nts'en'a la 'uyoonne k'eintsi', nyughi be cha, mba 'alha' hoont'oh-i, 'i cha, 'ink'ez nts'en'a la lubeshi ch'az 'undunilt'i cha. 'Et 'ohwhi be la ooba 'alha' hoont'ohne whubunolhtun.

¹³'Et ndet la nts'u tisyalh whuts'un, khun ndi Yak'usda ooghuni buba k'ooyailhduk-un, 'et 'etsul lhe'duzonih. Ndai la khuni be ts'oolhtus ha be nebulh yailhduk, 'i be bubulh yailhduk, 'ink'ez 'on 'un cha whubunilhtun.

¹⁴'Et 'oh da' ndunne 'utso whudilhduzhne dula ntsi k'ut hudalni. 'Et whe mba nus huhon'en 'ink'ez 'i nghant'ai-i 'ants'i mba oole' junih.

¹⁵'Et njan howun nuni ninzut 'ink'ez whut'l'a'dudiltih. 'Et de la oot'az ninyeh-i, ts'iyanne hinoolh'en.

¹⁶Nyunch'oh soo cho khinli 'ink'ez khuni be whuts'odul'eh-i cha. 'I be bulh za 'ont'e'. 'Et ndint'oh de, 'et de nyunch'oh 'uduzilyih 'ink'ez mbene la nyudits'one, 'enne cha ubalhyiz whe 'int'oh.

Yak'usda ba 'ilhunaoodulhne, soo cho né'bilh'en

5 ¹Dune nyanus whudilhduzh-un hoonli hukwa' dóni' junih. K'us mbá k'un'a bulh yailhduk. Dune nk'oh whudilhduzhne, nyulhutsinke k'un'a bubulh yailhduk.

²Ts'ekoo nyanus whudilhduhne, nloo k'un'a bubulh yailhduk. 'Ink'ez ts'ekoo nk'oh whudilhduhne, nyulhtuske k'un'a khuni ootsun hooloh-i be bubulh yaoolhduk.

Mbene la soo tsandilh unline ubuzdólhti'

³Ndunne soo ts'ih'un tsandilh unline, 'enne cha ubudólhti'.

⁴'Et hoonts'i mbene la tsandilh buzkeh hoonline, k'us oochaike hoonline, ndunne tsandilh yuts'u haindene, 'enne duloo ts'ih'un un'a highole'. 'Et whe Yak'usda be 'ut'en k'oh whutaleh. 'Et 'udechoo duyoh dilhts'ine bubodólhti', 'ink'ez dudusneke bula' hoot'en. Ndiz un'a hoonzoo whe' hoont'oh 'ink'ez Yak'usda buts'u hukwa' ninzun.

⁵Mbe la soo ts'ih'un tsandilh unli-un 'ink'ez oonat 'ehooloh de, Yak'usda 'en za yut'aninootan yula' tit'elh huba. 'Et dzin 'ink'ez 'ulhdzis-i bulh 'ahoolhyiz Yak'usda ts'un teni' nilhdzun whe tenadudli.

⁶'Et hoonts'i tsandilhne, mbe la dich'oh duk'un'a za whe ndi yun k'ut usda, ndunt'ohne hukhuna hoonts'i dahuzsai whe' hint'oh.

⁷Daja nyudasni' la 'i khuni ulhtus 'i be ts'iyanne bubulh yailhduk. 'Et whe buk'eholts'it-un hooloh.

⁸'Et hoonts'i mbene la 'aw dunatneke ghu lhilohne, 'ink'ez duyoh dilhts'ine, 'enne ghu lhuhiloh de, 'et ndunt'oh-un ndi be 'alha' hoont'oh-i yuch'az nal'alh, 'ink'ez ooba 'alha lhe'hoot'ohne ba nus lhe'hizoo' whe 'unt'oh.

⁹Tsandilh lhk'utat whunizyat 'on 'un be yus k'ut (60) de, 'ink'ez 'ilhoghun za ghinda' de, 'en za buboozi' 'uk'oguz huba' hoont'oh.

¹⁰Unzoo-i za' hulh'en huwa t'ehunoodzin. Ts'oodunne nilhyai de, dune t'ebunuszunne, 'enne hoonts'i yoh dabulih, Yak'usda ooch'e'ne buke tunagus, dzoh nuzutne la 'ut'en de, 'et ndi 'ut'en unzoo-i soo cho ts'iyawh 'uyoolh'en.

¹¹'Et hoonts'i mbe la tsandilh t'et unline, 'enne buboozi' 'uk'eonges junih. 'Ut'en ntsi-i ha' huninzun sulii', 'ink'ez Christ ch'az nahulh'a de, ki hutit'elh hukwa' huninzun.

¹²'Ink'ez 'udechoo dughuni huye nahizya-i k'ahinínyuz de, 'et de buba nahutideh.

¹³'Ink'ez cha tsehudutni cha huhodil'e' 'ink'ez kwun toh nuhuya. 'Ink'ez 'aw tsehudutni za iloh, 'ughu yahulhduk 'ink'ez 'uyoonne e'ut'en k'oh huwu hinli cha' hint'oh. 'Aw ne'hudooni' huba lhe'hoot'oh, 'oh te ne'huduni'.

¹⁴Njan 'et buts'u hukwa' nuszun, ndunne tsandilh 'aw yoo 'un lhiszulhne, ke náhoot'e' 'ink'ez bubuzkeh hole', 'ink'ez duyoh cha huwo hoole'. 'Et njan nduhut'en de, 'aw nech'az ditni-un nebulh yatilhduk-un ooghá holts'it ait'oh.

¹⁵Whulohne 'uda' Sizi Gri hich'az nalh'a whe Satan hik'une' 'ut'en 'et huwa.

¹⁶Mbe la dune k'us ts'eke 'en ooba 'alha' hoont'oh unli-un, 'ink'ez ooloo tsandilh unli de, 'et de ndai la ye ndunidzit-i, 'i be bula' hoot'en. 'Et whuz un'a 'onghohne Yak'usda ba 'ilhunaoodulhne hoonliyaz bugha hoo'alh ait'oh. 'Et nduhut'en de, 'et de la soo ts'ih'un tsandilh unline, ndai la hiye ndunidzit-i, 'i be bughu hoole'.

Mbene la netso whudilhdzulhne ubuzdólhti'

¹⁷Netso whudilhdzulhne soo dune tso nuyane, 'enne soo ubudólhti' 'ink'ez nawh 'ultsuk-i be bughohle'. Mbe la 'ut'en ulhtus-i be 'ut'en whe Yak'usda be 'ut'en k'oh dune hodulh'eh 'ink'ez Yak'usda ooghuni be yalhdukne, 'enne 'uk'enus soo ne'boolh'en.

¹⁸Yak'usda ooghuni 'et cha ndutni, "Ndet la musdoos dune tl'o mai' 'uzti'ulh wheni 'uyulh'en te, 'aw 'uti'ulh whuch'a 'enol'a' huba lhe'hoot'oh." 'Ink'ez 'et cha ndutni, "Ut'en-un be 'ut'en ooba 'uk'elha whutaleh whe' hoont'oh."

¹⁹Mbene la 'utso whudilhdzulhne hoonli huwun buk'ehuhoota'alh de, 'et nane k'us tane te, 'enne hiyulh t'ewhuninzun de, 'et de za huwu yahoolhduk huba' hoont'oh.

²⁰Mbene la lubeshi ilhchootne, ts'iyanne nalh whe ninta' hant'en-un hukwa' bodóni' huba' hoont'oh. 'Et de la 'onghohne cha whe hunooljut.

²¹Yak'usda cha, Sizi Gri neMoodihti cha, 'ink'ez lizas 'utahalyane cha, 'enne ts'iyawh bunalh soo ts'ih'un un'a nyudutasnelh, ndi khuni be daja nyudasni' 'et huwa 'ilhiz oole' ontun. Ndai la 'utalh'elh-i, 'i ts'iyawh dune dach'e hole' hukw'un'a 'oneh junih. 'Ink'ez 'aw 'ilhoghun za k'entsi' 'ink'ez hoonliyaz oots'u nolht'i junih.

²²Sta'a dune k'edolnih junih. 'Ink'ez 'uyoonne lubeshi 'ulh'enne e'ut'en k'oh ts'u tonya' junih! Nyunch'oh cha lubeshi yit 'ududoldzin.

²³'Et lhat whe mbut gha ndinda, 'et huwa 'aw too za ontnai' junih, ts'ekoo too' nt'umiyaz ook'eto 'ontnai'.

²⁴Whulohne bulubeshi ts'iyanne yunilh'en, 'et huwa ndai la ye buba nahutideh whutso, 'i dahaja la, ts'iyanne t'ehontazin. 'Ink'ez whulohne bulubeshi nahinu'i, 'et hukw'elh'az ndai la ye nahizya-i, 'i dahaja la, ts'iyanne t'eyuntizeh whe' hoont'oh.

²⁵'Ink'ez cha mbe la 'ut'en unzoo-i 'ulh'en ts'iyanne t'ewhuntizeh 'ink'ez 'ut'en unzoo-i nahinu'i' de, 'i hoontsi' ts'iyanne t'ewhuntizeh.

'Ulhna unline, 'enne cha dumoodihne hubodólhti'

6 ¹'Et mbene la 'ulhna unline, 'enne cha dumoodihne ts'ih'un un'a bughu nuni hunoodeh whe soo cho hubodolhti. 'Et nduhut'en de, 'et de Yak'usda boozi' 'ink'ez ye whubodalh'e' 'i cha 'aw 'uyoonne yuch'az dootni ait'oh.

²'Et 'ulhnane bumoodih ooba 'alha' hoont'oh hinline, 'enne butsu' hudootni junih, lhulhutsinke hinli 'et huwa. 'Et k'us ndunne 'ulhnane,

'enne 'on nus 'ulhtus-i be buba' hut'en. Nyoonne bumoodihne, 'enne Sizi Gri ghun ooba 'alha' yint'ohne hinli 'ink'ez buk'entsi!. 'Et huwa 'on nus 'ulhtus-i be buba' hut'en whe dube' 'ut'en be bula' hut'en whe' hut'en. 'Et ndi khuni be nyulh yasduk-i, 'i 'uyoonne cha hubodilh'eh 'ink'ez budzi do na'inleh.

Sooneya nohyak'usda oole' junih

³'Et mbe la dune whuts'it be dune hodulh'eh-un, 'en Sizi Gri neMoodihti ooghuni unzoo-i italhchulh hukwa lhe'nizun-un. 'Ink'ez nts'en'a Yak'usda ba ndi yun k'ut uzdolts'i' ha hukw'un'a ubodutilh'eh hukwa lhe'nizun de,

⁴'en dune 'ududilti' whe 'unt'oh. Hoonli t'oonusun. 'Et huwa 'ahoolhyiz dune dach'e za 'udinelh 'ink'ez khuni ghun dune dulhyoh 'utni. 'Et huwa ndunt'ohne dune 'oonih ooghu diz'ai unline 'uhint'oh. 'Uyoonne cha dulhyoh hutni, khuni ntsi'-i be 'uyoonne cha ghu yahalhduk. 'Et 'uyoonne lubeshi e'ut'en za ghu nuni hunudeh.

⁵Ndunne bubeni ntsi' sulii' whe 'ahoolhyiz lhdulhyoh 'uhunudzun. Khuni 'alha' 'unt'oh-i lhuhi'ti'. 'Enne 'uhuninzun mbe la Yak'usda be 'ut'en koh hukw'u ne'ut'en-un, 'en 'utinilh hoonzoo' tinelh. 'Enne buch'az nasindaih.

⁶'Et hoontsi'i soo ts'uhoont'i' whe Yak'usda be 'ut'en k'oh 'uts'uwhulh'en de, nedzi hoont'i'-un, 'et neba 'uk'elha whuzdli' whe' hoont'oh.

⁷Ts'uwhuzdli' da', 'aw hoonliyaz whusalhts'ilel, 'ink'ez 'alha neba dzin whulatoh sulii' de, 'aw hoonli naztoola' ait'oh.

⁸'Et huwa 'ut'alh-i 'ink'ez be dune ts'inli-i ts'ut'i de, 'et 'awet neba soo' hot'e'.

⁹'Et hoontsi'i mbene la hoonzoo' tinelh hukwa' ninzunne, 'enne whunih ooghu lhd'i'ohne 'ink'ez ndai la hoonli hiye ninta' tit'elh, 'i 'aw 'i za highu nuni nudeh. 'Et whu la gha ts'e yo ubonilht'i 'et whe ndi yun k'ut hudilhts'i-un ninta' whutat'elh 'ink'ez hoontsi' ts'e hutiyalh.

¹⁰Sooneya ooba diti'-i, 'i 'unt'oh lhat-un hoontsi' oogha whe' whududit'ih. 'I gha whulohne dahatni k'et be 'alha' hoont'oh-i ch'a hudulh 'ink'ez lhat-un budzi unduda-un kha'ahuwhut'ai.

Dune hodilh'e'-un cha 'ink'ez nyunch'oh cha soo cho khondle'

¹¹'Et hoontsi'i Timothy Yak'usda oodune' inli. Nyun ndowhi, 'i ooch'a tilgaih, 'ink'ez be ts'ih'un 'uhoont'oh-i, be Yak'usda k'une' whut'en-i, be 'alha' hoont'oh-i, be nek'ets'intsi'-i, 'i cha, be whulh ts'uzyin-un cha, 'ink'ez be yo uzdudildzun-i cha, ndi 'i ts'iyawh whunanyalh hukwa 'int'en.

¹²Neba 'alha' 'unt'oh-i, 'i gha 'on 'un 'uts'ooneh ait'oh whe hukwa' ts'ut'en. Nyun cha 'on 'un ooneh ait'oh-un hukwa' 'ont'en. 'Ilhiz be ts'ukhuna-i, 'i duts'o cho hontun. Nyun cha dutanjih ha nka hisda 'et huwa. 'Ink'ez lhane nalh soo hoonzoo whe budani'.

¹³Et Yak'usda 'en gha ndi yun k'ut ts'iyaitsuk khuna 'ink'ez Christ, Sizi ts'utni-un, 'en Pontius Pilate oonalh soo hoonzoo k'un'a yudani'. 'Et huwa Yak'usda 'ink'ez Christ, Sizi ts'utni-un, 'en nalh soo cho nyudutasnelh,

¹⁴khuni ntl'adís'ai-i ookw'une' 'ont'en. Khun naoolts'it junih. 'Uyoonne dzoh ts'e nghu yahutilhduk, 'et 'oh te ne'ont'en junih. 'Et neMoodihti Sizi Gri whusatiyalh whuts'un, 'et za ndont'e'.

¹⁵Sizi Gri whuz de tiyalh-un, ndet 'uwhutanelh, 'oh de neMoodihti 'en hukwa' ninzun de, 'et de 'uwhutanelh. 'En 'uk'enus unzoo 'ink'ez neMoodihti 'en za k'une' 'ut'en-un unli. Lerwene ts'iyawh bulerwe unli 'ink'ez moodihne cha ts'iyawh bumoodih unli.

¹⁶'Aw 'en za be dalhts'utsa-i yut'i. Nts'e la usda-un, 'et ndi oots'u hayanduz-i, 'i gha 'aw dune yuzih neoyya' ait'oh. 'Aw dune lhuyiz'en 'ink'ez 'aw dune yoo'enne hooloh. 'En 'aw 'en za 'ilhiz be hoolhtus-i yut'i. 'Et huwa uzdilhti'. 'Et ndo honeh.

Hoonzoo' 'unt'ohne 'ududólhti' junih

¹⁷Ndi yun k'ut hoonzoo' 'unt'ohne, 'enne khuni ulhtus-i be budoni', 'aw ndi yun k'ut be' hoonzoo' ts'int'oh-i 'aw di lhiloh. 'Et huwa 'aw 'i oot'aninohtan huba lhe'hoot'oh. 'Aw ndi sooneya oot'aninintan-i iloh 'unt'oh. 'Et k'us Yak'usda mbe la khuna-un, 'aw 'en za oot'aninohtan. Yak'usda 'en 'unt'en oola hoonli whe ts'iyaitsuk be ts'ohot'e' ha negha yunleh.

¹⁸Ts'ih'un un'a 'uhoot'en budoni'. Bula hoonli whe 'ut'en unzoo-i 'uhoolh'en. 'Ahoohyiz 'uyoonne hiye ndunidzit-i, 'i be bula' hutit'elh-un huba lhahúdoote'. Soo hoont'i' whe lhata'ools'oolyelh.

¹⁹'Et nduhut'en de, 'i be ndo yak'uz dizti-i dich'oh duba 'ilhe'hosdle, whusaootilts'ulh-un wheni. 'Et la 'ilhiz be ts'ukhuna-i huyitálhchulh.

Be 'alha' hoont'oh-i soo cho ooghondle'

²⁰Sye' Timothy ndi khuni ntl'adis'a-i, 'i soo cho ook'une' tant'en, 'et wheni usdla. 'Ants'i 'oh neyalhdukne 'ink'ez Yak'usda ch'az yalhdukne, khun buzih nonya' junih. Mbene la whuz un'a yalhdukne, t'ehoninzun huninzun hoonts'i, 'enne nech'az ditnine hinli.

²¹'Et huwa be 'alha' hoont'oh-i whuz un'a highu yalhdukne, 'enne tank'us hidulh whe' hutni.

'Et Yak'usda ye unzoo-i, 'i nyulh 'oot'e'. 'Et ndo honeh.